

بسم الله الرحمن الرحيم

بحثمان در شرایط وجوب صوم بود شرط اول اسلام و شرط دوم ایمان و شرط سوم عقل بود که در ضمن شرط سوم بحث سکران و مغمی علیه نیز مطرح شده است، درباره اغماء در کتاب صلوة روایات فراوانی داریم که دلالت دارند براینکه مغمی علیه اگر در تمام وقت نماز بیهوش باشد نمازش قضا ندارد و این یک مطلب مسلم بین فقهای ما می باشد و صاحب عروة نیز در کتاب صلوة به این مطلب اشاره کرده است.

خوب و اما در بحث خودمان در صوم صاحب عروة فرموده اند: «ولا من المغمی علیه ولو فی بعض النهار و إن سبقت منه النیة علی الأصح» در اینجا شراح و محشین عروة با هم اختلاف نظر دارند مثلاً آقای خوئی قائل است اغماء مثل نوم است لذا روزه اش صحیح است البته در صورتی که سبق منه النیة، بعضی ها مثل خود صاحب عروة فرموده اند مطلقاً روزه اش صحیح نیست و لو سبق منه النیة و بعضی ها تفصیل داده اند و فرموده اند إن سبقت منه النیة و بعد بیهوش شد روزه اش صحیح است و إلا فلا. آقای بروجردی در اینجا در حاشیه ای در عروة فرموده اند: «اعتبار الصحو عن السكر و الإغماء فی صحة الصوم محل اشکال فالأحوط لمن یصحو عن السكر فی النهار مع سبق النیة هو الجمع بین الأتمام والقضاء و لمن یصحو عن الإغماء كذلك هو الإتمام فإن لم یفعل فالقضاء بل الحكم فی المجنون أيضاً لا یخلو من شوب الإشکال».

خوب و اما بحث امروز ما این است که در واقع فقهای ما بین صوم و صلوة تفکیک قائل شده اند، در صلوة فرموده اند که اگر کسی بیهوش شود نمازش قضا ندارد و در صوم نیز همانطور که عرض کردیم اختلاف نظر وجود دارد و ما می خواهیم ببینیم که این تفکیک بین صوم و صلوة از لحاظ فقهی چگونه می باشد؟ خوب درست است که فقهای بزرگ ما در باب صوم فرموده اند که بر مغمی علیه واجب است که صومش را قضا کند و حرفشان برای ما محترم است اما بنده عرض می کنم که ما در باب صوم نیز مثل صلوة روایات فراوانی داریم که دلالت دارند بر عدم وجوب قضای صوم بر مغمی علیه لذا ما با توجه به این روایات قائلیم که صوم مغمی علیه قضا ندارد و اما روایات مربوط به این بحث در باب ۲۴ از ابواب من یصح منه الصوم ذکر شده اند، خبر اول از این باب ۲۴ این خبر است: «محمد بن الحسن یاسناده عن سعد بن عبدالله، عن أيوب بن نوح قال: کتبت إلی أبي الحسن الثالث (ع) عن المغمی علیه يوماً أو أكثر، هل یقضى ما فاته أم لا؟ فکتب (ع) لا یقضى الصوم و لا یقضى الصلاة». خبر سنداً صحیح می باشد و همانطور که می بینید در این خبر گفته شده که صوم و صلاة مغمی علیه هیچکدام قضا ندارد.

خبر دوم از این ۲۴ این خبر است: «ویاسناده عن محمد بن الحسن الصفار، عن علی بن محمد القاسانی قال کتبت إلیه (ع) و أنا بالمدينة أسأله عن المغمی علیه يوماً أو أكثر، هل یقضى ما فاته؟ فکتب (ع) لا یقضى الصوم». این خبر دلالتش روشن است و صراحتاً دلالت بر عدم قضای صوم مغمی علیه دارد.

بعد از طلوع فجر صادق خون منقطع شود، و اما روزه مستحاضه صحیح است به شرط آنکه اغسال نهاریه را به عمل آورد و انجام دهد، این بحث مستحاضه و اغسال نهاریه و لیلیه اش نیز قبلاً به طور مفصل بحث شد و گذشت و محشین عروۃ نیز به این مطلب اشاره کرده اند، بقیه بحث بماند برای جلسه بعد.....

و الحمد لله رب العالمین اولاً و آخراً و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین

خبر بعدی خبر ۶ از این باب ۲۴ می باشد، خبر این است: « محمد بن علی بن الحسین باسناده عن علی بن مهزیار، أنه سأله - یعنی: أبا الحسن الثالث (ع) - عن هذه المسألة - یعنی: مسألة المغمی علیه - فقال: لا یقضی الصوم ولا الصلاة، و كلما غلب الله علیه فانه اولی بالعدر ». خبر سنداً صحیح است و دلالتش برمانحن فیه روشن است و اما چیزی که باعث تعجب ما می شود این است که با وجود این همه روایات که ما در باب صوم داریم چرا هیچکدام از فقهای ما به این روایات اشاره ای نکرده اند و تنها به روایاتی که در باب صلوة ذکر شده اشاره کرده اند!! .

الثالث: « عدم الإصباح جنباً أو علی حدث حیض والنفاس بعد النقاء من الدم علی التفصیل المتقدم ». .

شرط سوم باقی ماندن برجنابت و یا بر حیض و یا بر نفاس تا صبح بعد از آن که پیش از صبح از خون حیض و نفاس پاک شده باشد به تفصیلی که گذشت، یعنی تعمد البقاء علی الجنابة باعث بطلان صوم می شود، روایات مربوط به این بحث را قبلاً خوانده ایم و مفصل درباره آنها بحث کرده ایم لذا دیگر بحث را تکرار نمی کنیم .

الرابع: « الخلو من الحيض والنفاس فی مجموع النهار فلا یصح من الحائض و النفساء إذا فاجأهما الدم ولو قبل الغروب بلحظة أو انقطع عنهما بعد الفجر بلحظة و یصح من المستحاضة إذا أتت بما علیها من الأغسال النهارية ». . شرط چهارم خالی بودن از حیض و نفاس در تمام روز می باشد پس روزه حایض و نفساء باطل است هر چند یک لحظه پیش از غروب حادث شود یا یک لحظه